

ELIŠKA V DOBĚ LEDOVÉ

Jan Prokeš

ilustrace Petra Vybíhalová

ORIGONA

Copyright © Jan Prokeš
Illustrations © Petra Vybíhalová

ISBN 978-80-88116-77-6

ID 047g-01

Milá Eliško,

*gratulujeme Ti k perfektnímu zvládnutí školního roku
a přejeme Ti, ať si prázdniny užiješ naplno
a skvěle si odpočineš, ať jsi svěží.*

Tvoji babička a dědeček Láskovi

červen 2026

Úvod

Hrdinka našeho příběhu, modrooká blondátá dívka Elen Pomajbíková, se narodila 5. ledna 2018 a žije s maminkou, tatínkem a bráchou Zdendou v Benešově. Má skvělou kamarádku Pepču a na oblečení ráda nosí fialové tričko nebo mikinu.

Jednoho dne se Eliška s kamarádkou Pepčou dostaly na stroji času do doby ledové.

Všude led, sníh, děsná zima. Mamuti, dravci a nebezpečná i milá zvířata. Holky si užily velké napětí a dobrodružství, když se vracely dál a dál do minulosti. Hledaly profesora Okulára s létajícím strojem. Co myslíte, našly ho?

A jak to probíhalo? To všechno se dočtete v této napínavé knížce.

Příběh je volným pokračováním originální knížky Eliška v pravěku.

1. Chystá se nové dobrodružství

Kdybyste se Elišky Pomajbíkové zeptali, kdo je Albert Einstein*, s odpovědí by dlouho neváhala.

„No přece můj kamarád. Je trochu rozcuchaný, má knír a ví spoustu věcí. Ale někdy umí být trochu pople-ta.“

„Cože?“ nevěřili byste. „Ty se kamarádíš s nejslavnějším vědcem historie?“

„Ale ne,“ usmála by se Elen a v modrých očích by se jí šibalsky zablýsklo. „Albert Einstein, kterého znám, není tamten Albert Einstein. Je to počítačový program. Hlídá pravěký skleník profesora Okulára.“

„Pravěký skleník?“ žasli byste. „Co nám to tady, Eliš-ko, u všech všudy vykládáš?“

„No jasně, pravěký skleník,“ dušovala by se Eliška. „Profesor Okulár je velký badatel. Má stroj času a cestu-je s ním hluboko do minulosti. Třeba do pravěku. Vozí si odtamtud semínka rostlin, které pak pěstuje ve svém skleníku. A o ten skleník se mu stará počítačový program. Vytvořil si ho sám profesor. A protože je to nejchytřejší program na světě, dal mu jméno Albert Einstein. Ale my mu říkáme Alby, on to tak má radši.“

* Výslovnost [Ajnštajn] – slavný německý matematik a fyzik (1879–1955)

„Tak počkej, Eliško,“ nedali byste se. „To nám chceš namluvit, že ten profesor Okulár má opravdický stroj času? Že si jen tak zamane a šup – přesune se klidáňko do světa dinosaurů?“

„Je to pravda pravdoucí,“ potvrdila by Eliška smrtelně vážně. „Jednou se na takové cestě ztratil a my se ho vydaly hledat. Já a moje nejlepší kamarádka Pepča. A bylo to hrozně napínavé dobrodružství. Málem nás při něm sežral strašlivý tyranosaurus! Ale všechno dobře dopadlo, a tak jsme si mohli dát s profesorem přesličkový džus. Už jste ho někdy pili? Je to děsná mňamka.“

„Tedy,“ podrwali byste se na hlavě, „to opravdu ne. Přesličkový džus jsme ještě nikdy nepili.“

„Tak já vám někdy přinesu na ochutnání,“ slíbila by Eliška. „Zrovna se chystáme do doby ledové pro čerstvou přesličku. Možná z ní uděláme i zmrzlinu.“

„Hlavně ať není zmrzlina z tebe, Eliško,“ strachovali byste se. „Doba ledová se nejmenuje ledová pro nic za nic. Vsadím se, že tam byla pěkná zima. Vždyť tam i sloni nosili kožich!“

„To asi nemyslíte slony, ale mamuty,“ opravila by vás Eliška zdvořile. „Na ty se moc těším. Ale určitě se nepotkáme jenom s nimi. Myslím, že nás s Pepčou čeká další skvělé dobrodružství! A začne už za chvíli. Hele!“

„Co to máš?“ zajímali byste se a koukali Elišce na zápěstí, které vám právě nastavila před oči. „To jsou nějaké hodinky?“

„To nejsou obyčejné hodinky,“ vysvětlila by vám. „Je to vysílačka, kterou se s námi dorozumívá Alby. Když se chystá nová výprava, tak nás přes tu vysílačku zavolá. A hele, hodinky zrovna blikají! To bude určitě on. Už nás volá.“

„Tak šťastnou cestu do doby ledové!“ zamávali byste na rozloučenou a trochu přitom Elišce záviděli. „A užij si ty chlupaté slo... ehm, totiž mamuty!“

„Určitě si je užiju,“ poděkovala by Eliška s úsměvem. Ale to už by stiskla na hodinkách tlačítko, aby přijala hovor – a odstartovala zbrusu nové dobrodružství.

2. Profesor pod peřinou

„Eliško!“ Hlas, který zapraštěl z hodinek na Eliščině zápěstí, zněl podivně vystrašeně. „Eliško! Honem přijďte i s Pepčou k nám do skleníku! Je zle!“

„A-Alby,“ zakoktala trochu překvapeně Eliška. „Co se děje? Já myslela, že voláš, abychom šly na výpravu do doby ledové.“

„Něco se stalo,“ vysvětloval Alby přerývaně. Vůbec nezněl klidně a rozvážně, jak měl ve zvyku. Z přiškrceného hlasu byla znát úzkost a panika. „To profesor. On... Raději hned přijďte. Ale rychle, než bude pozdě! Na vysvětlování teď není čas.“

Eliška si trochu nervózně prohrábla blondaté vlásky a zaváhala. Neměla by nejprve zjistit, o co tady jde? Ale Alby zněl opravdu naléhavě! Muselo se stát něco vážného. Na vyzvídání bude čas později.

„Za Pepčou!“ zavelela Eliška sama sobě. Popadla batoh, který měla nachystaný na výpravu do doby ledové, a bleskově vyrazila na ulici, kde měly sraz s Pepčou. Ta už postávala na rohu. Když spatřila, jak se k ní kamarádka trochu vyděšeně žene, úsměv na tváři jí vystřídal výraz znepokojení.

„Co se děje?“ zeptala se uřícené Elišky, jakmile k ní doběhla.

„Není čas, musíme rychle do skleníku, něco se stalo!“ vychrlila Eliška všechno v jedné větě. A než si to Pepča stihla přebrat, k vlastnímu údivu zjistila, že už obě pádí směrem, kde leží skleník profesora Okulára.

Skleník se nacházel na samém okraji Benešova. Od domu, kde Eliška bydlela s maminkou, tatínkem a bráčkou Zdendou a odkud před chvilinkou splašeně vylétla ven, to byl pořádný kus cesty. Než obě dívenky dorazily na místo, byly tak zchvácené, že sotva popadaly dech.

„Tak... už mi... řekneš... co se stalo?“ vyrazela ze sebe udýchaně Pepča. Stály před obrovskou blyštivou budovou, o které obě věděly, že je to skleník profesora Okulára. Skleník plný pravěkých rostlin: tak obrovských, barevných a podivuhodných, že když je kdysi spatřily poprvé, vyrazilo jim to dech skoro stejně jako ten dnešní běh.

„Já... sama nevím...“ lapala po dechu Eliška. „Snad nám to... Alby vysvětlí.“

Ale to už se dveře blyštivé budovy otevřely a obě kamarádky vpadly do světa tajuplné pravěké vegetace. Věděly, že se musí přes záplavu keřů, popínavých šlahounů, hrbolatých kořenů a spletnce hustého větvení prodrat na mýtinu uprostřed skleníku. Tam se vždycky

potkávaly s Albym a dělávaly si tam s profesorem Okulárem piknik u skleničky přesličkového džusu.

„Rychle!“ pobízely jedna druhou a razily si cestu neprostupnou džunglí. Konečně se před nimi otevřelo známé zákoutí. Uprostřed mýtiny stála velká blyštivá koule, kterou dobře znaly: stroj času. Ale mnohem víc je teď zajímal obrovský pult se spoustou tlačítek, který se nacházel opodál a z něhož se právě vysouval obří monitor. A na tom monitoru se objevila známá tvář: rozčuchaná, s knírem a bystrýma tmavýma očima.

„Alby,“ vydechla úlevně Eliška. „Tak už nám, krucipísek, prozradíš, co se vlastně stalo?“

„Ahoj, Eliško a Pepčo,“ přivítal je Alby skleslým hlasem. „Jsem rád, že jste dorazily tak rychle. On totiž... on totiž...“ Albymu se zadrhl hlas, jako by se měl každou chvíli rozplakat. Na další slova už se nezmohl, jenom jim kamsi pokynul hlavou. Obě kamarádky pohlédly směrem, kterým ukázal.

„Pane profesore!“ spráskla ruce Pepča. O kus dál, na houpací síti zavěšené mezi dvěma pravěkými palmami, ležel profesor Okulár. Přes sebe měl přehozenou tlustou peřinu, třásl se jako osika a byl celý zmáčený potem. Oči se mu nepřírozeně leskly, obličej měl podivně napuchlý a čelo tak zarudlé, že vypadal jako Indián po úpalu. Bylo

zřejmé, že s profesorem Okulárem lomcuje těžká horečka.

„Takhle tady leží už dobrou hodinu,“ vysoukal ze sebe Alby. **Pepča** s **Eliškou** se mezitím svorně usadily u houpací sítě, sahaly profesorovi na čelo a pokoušely se od něj vyzvědět, co se mu stalo. Marně.

Horečka byla tak silná, že profesor jen nepřítomně bloumal skelným zrakem po okolí. Zdálo se, že si ani neuvědomuje, kde je a co se s ním děje. Ale i kdyby si to uvědomoval, zuby mu drkotaly tak, že by ze sebe nevypravil ani slovo.

„No těpic,“ zbledla **Eliška**. „Tohle je zlé. Musí okamžitě k doktorovi!“

„Tady doktor nepomůže,“ zavrtěl Alby smutně hlavou. „Odebral jsem profesorovi vzorek krve a provedl vyšetření pomocí nejnovější technologie. Profesor Okulár trpí nemocí, kterou moderní medicína nezná. Nikdo na ni nemá lék. Profesora nejspíš sklátila neznámá choroba z doby ledové.“

„Jak to myslíš, že dostal nemoc z doby ledové?“ zakabonila se **Pepča** podezíravě. „Já myslela, že do doby ledové se teprve máme vypravit.“

„Profesor se tam dneska vydal už před vámi,“ šel s pravdou ven Alby. „Chtěl se přesvědčit, že vás nevezme

4. Mamuti na ledu

„Musíme je zachránit!“ vykřikla Eliška, a než ji stihl kdokoli zadržet, vyrazila z lesa ven. Vběhla na led a řítla se přímo proti splašeným mamutům. Jako by jedna malá holčička mohla zastavit valící se povodeň!

„Stůjte!“ křičela a mávala rukama. „Stůjte! Stůj!“

Bác! Jak Eliška uháněla po ledě a energicky rozhazovala rukama, najednou jí podjely nohy a svět se překotil. Odvážná dívenka se natáhla jak široká, tak dlouhá a ležela teď bezmocně na zemi, která drnčela pod dusotem zdivočelých mamutů.

„Eliško! Rychle! Podej mi ruku!“ Věrná Pepča, která své kamarádce vyrazila ihned v patách, se teď nad ní skláněla a pomáhala jí na nohy.

Ale bude to co platné? Ohlušující lomoz sílil, vyděšení mamuti se nezadržitelně blížili a Eliška s Pepčou teď stály na tom nejtenčím ledu. A v tom ledu se – křup! – už už objevovaly první trhliny.

„To ne! Tohle je konec,“ zabědovala Pepča a vystrašeně sledovala, jak jim led pod nohama prorůstá pavučinou prasklin. Křach! Křup! Jedna rýha se bleskově rýsovala vedle druhé.

„Musíme nazpátek!“ popadla Eliška Pepču za ruku a snažila se ji odtáhnout zpátky k lesu. Křuch! Další velká trhлина jim zničehonic přeřala cestu.

„Jsme v pasti!“ zakvílela Pepča. „Z tohohle nemůžeme vyvážnout!“

Obě holčičky se vyděšeně tiskly jedna k druhé a bezmocně se otočily čelem k burácejícím mamutům. Splašení obři byli teď jen několik kroků od nich. Buď jim obě kamarádky během pár sekund skončí pod nohama a zbude z nich jen mastný flek, nebo se všichni proboří do ledových hlubin.

A vtom se to stalo. Blyštivá koule, která celé to pozdvižení spískala a na kterou v tom mumraji dočista zapomněly, se náhle střemhlavě snesla k ledu. Prolétla přímo před chobotem uhánějícím mamutům, kterým tak překřížila cestu. Ti byli tak překvapení, že nestihli ani zatroubit. Zato však na poslední chvíli změnili směr. Produsali těsně kolem strnulé Elišky s Pepčou, kterým do tváře udeřil mrazivý průvan smíšený se sálavým teplem huňatých mamutích těl.

Křach! Křup! Ledový povrch pod nimi se prohýbal a praskance se šířily všemi směry. Nějakým zázrakem to však led vydržel. Mamuti se teď vzdalovali a postupně se stáčeli zpátky ke zbytku stáda, které je na dálku

uklidňovalo troubením. Zabralo to. Zjančeným mamutům se začala vracet rozvaha a konečně si uvědomili, kde jsou. Zvolnili krok a ostražitě zamířili zpátky k troubícímu stádu, daleko od dosahu nebezpečně tenkého ledu.

„Honem! Musíme odtud taky pryč!“ zavelela Eliška. Uvědomila si, že i když se led zatím neprolomil, měly by se raději ihned uchýlit do bezpečí. K lesu však jít nemohly – cestu jim křížila zrádně vyhlížející prasklina.

„Musíme ji obejít!“ rozhodla Eliška.

Vtom ji Pepča zatahala za rukáv. „Podívej!“

Eliška se ohlédla směrem, kam jí kamarádka ukázala. Blyštivá koule, ve které seděl profesor Okulár, právě trochu kodrcavě přistávala asi dvě stě kroků od nich.

„Co to dělá?“ vyplašila se Eliška. „Copak se chce na tom ledu propadnout?“

„Nepropadne se,“ uklidňoval je Alby. „Je tam hluboko zamrzlá bažina. Nic se mu nestane.“

To už profesor vypíнал trysky a vylézal z koule. Jenže trysky mezitím rozpustily led v okolí a odhalily bahnitou půdu, do které teď profesor zapadl. Vypadalo to, že má co dělat, aby se z rozbředlé země vyprostil.

„To ne,“ vylekala se Eliška. „Profesor uvízl v bažině!“

„Kdepak,“ trval na svém Alby. „Trysky rozmrazily jen bláto na povrchu. Profesor se z toho určitě dostane.“

Vzápětí se profesor z rozblácené kaše opravdu vysoukal. Něco však pořád nebylo v pořádku. Divoce kolem sebe mával a cosi na ně křičel. Protože však opodál pořád troubili mamuti, nebylo ho slyšet.

„Co se to děje?“ nechápala **Pepča**. „Proč profesor tak mává rukama? To vypadá, jako by od sebe odháněl nějaký hmyz. A teď se plácl přes tvář, vidíte to? Ty bláho, koukněte, vždyť on teď celý rudne a opuchá!“

Bylo to tak. I na tu dálku zřetelně viděly, jak profesorovi nabíhá a brunátní obličej. Z posledních sil na ně ještě zamával a cosi křiknul. Tentokrát ho slyšeli.

„Vraťte se pryč! O mě se nestarejte! Hlavně sem teď nechodte!“

Potom se otočil a znovu zapadl do bahna, kterým se teď namáhavě brodil zpátky ke stroji času.

„Co to dělá?“ žasla **Eliška**. „Honem! Musíme mu pomoci!“

„Ne!“ zaburácel z hodinek nečekaně silně Alby. „Okamžitě stůjte!“

Takhle razantně jim Alby ještě nikdy nic nepřikázal. Obě kamarádky úžasem zkoprněly.

„Musíte se hned vrátit k našemu stroji času,“ pokračoval z vysílačky Alby. „Já už chápu, co se stalo. Cestou vám to vysvětlím. Teď hlavně musíte pryč.“

„Ale to přece nemůžeme,“ namítla **Eliška** a ukázala směrem, kde se profesor právě přebrodil blátem ke stroji času a teď se do něj s vypětím všech sil vsoukával. „Co bude s profesorem?“